

Resmi Gazete 31 Ağustos 2003 Pazar Sayı : 25215

Resmi Gazete 16 Temmuz 2004 Cuma Sayı : 25524

Bayındırlık ve İskan Bakanlığından:

Yapı Malzemeleri İçin Onaylanmış Kuruluşların Görevlendirilmesinde Esas Alınan Temel Kriterlere Dair Tebliğ

(Tebliğ No: TAU/2003-001)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Tanımlar, Hukuki Dayanak ve Genel Esaslar

Amaç

Madde 1- Bu Tebliğin amacı, Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC) kapsamında uygunluk değerlendirme, teyit ve belgelendirmesi faaliyeti yapacak olan Onaylanmış Kuruluşların Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca görevlendirilmesinde esas alınacak kriterleri belirlemektir.

Kapsam

Madde 2- Bu Tebliğ, Yapı Malzemeleri Yönetmeliği"nde yer alan ve piyasaya arz edilmesi hedeflenen yapı malzemelerinin, yönetmeliğe uygunluğu ve güvenilirliği amacıyla Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından görevlendirilecek onaylanmış kuruluşların değerlendirilmesinde esas alınacak temel kriterleri ve söz konusu kuruluşların başvuru esasları ile bu kuruluşların yükümlülüklerini kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Tebliğde geçen,

Akreditasyon: Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) veya Avrupa Akreditasyon Birliği (EA) tarafından tanınan bir kuruluşça; deney laboratuvarlarının, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre değerlendirilmesi, yeterliliğinin onaylanması ve düzenli aralıklarla denetlenmesini,

Avrupa Teknik Onayı: Tabi olduğu bir uyumlaştırılmış AB standardı ve/veya ulusal standart bulunmayan ya da AB Komisyonu tarafından hazırlanması öngörülmemen malzemelere ilişkin olarak, Açıklayıcı Dokümanlar çerçevesinde, Avrupa Teknik Onay Organizasyonu"nca oluşturulan ortak esaslara göre, bunlar yok ise Açıklayıcı Dokümanlar dikkate alınarak verilen kullanıma uygunluk belgesini,

Avrupa Teknik Onay Organizasyonu (EOTA): AB"'ye üye ÷lkelerde Avrupa Teknik Onayı vermek üzere görevlendirilmiş kuruluşların oluşturdukları teşkilatını,

Onaylanmış kuruluş: Deney laboratuvarı, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşları arasından, bir veya birden fazla teknik şartname çerçevesinde uygunluğun teyidi faaliyetinde bulunmak üzere, Bayındırlık ve İşkan Bakanlığı tarafından belirlenerek, ilgili mevzuatta belirtilen esaslar çerçevesinde yetkilendirilen özel veya kamu kuruluşunu,

Teknik şartname: Uyulması zorunlu olan (uyumlaştırılmış veya AB Komisyonu tarafından kabul görmüş ulusal düzeydeki) standartlar ile Avrupa Teknik Onaylarını,

Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları (Uygunluk teyidinde rol alan kuruluşlar): Yapı malzemesinin, ilgili teknik şartnameye uygunluğunun deneyle tespit edilmesi, muayene edilmesi ve/veya belgelendirilmesine ilişkin faaliyette bulunan özel veya kamu kuruluşunu,

Yapı Malzemeleri: Bina ve diğer inşaat mühendisliği işlerini iğermek üzere tüm yapı işlerinde kalıcı olarak kullanılmak amacıyla üretilen bütün yapı malzemelerini,

Hukuki Dayanak

Madde 4- Bu Tebliğ, 4703 sayılı Ür÷nlere ilişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanun ile bu Kanun uyarınca, 17/1/2002 tarih ve 24643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmeliğe ve 08/09/2002 tarih ve 24870 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yapı Malzemeleri Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Genel Esaslar

Madde 5- Yapı Malzemeleri Yönetmeliği kapsamına giren yapı malzemelerinin uygunluk değerlendirme, teyit ve belgelendirmesi faaliyetlerini geręekleřtirmek üzere, deney, muayene ve/veya belgelendirme kuruluşları arasından 4703 sayılı Kanunda, söz konusu Yönetmeliklerde ve bu Tebliğde belirtilen esaslar çerçevesinde uygun gör÷len kuruluşlar, Bayındırlık ve İşkan Bakanlığı tarafından Onaylanmış Kuruluş olarak görevlendirilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Kriterler, Başvurular, Değerlendirme ve Görevlendirme

Kriterler

Madde 6- Bakanlıkça görevlendirilecek Onaylanmış Kuruluş;

a) 17.01.2002 tarih ve 24643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ile Onaylanmış Kuruluşlara Dair Yönetmeliğin şartlarını,

b) 08.09.2002 tarih ve 24870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yapı Malzemeleri Yönetmeliği'nde yer alan kriterleri,

c) Aşağıda belirtilen diğer kriterleri karşılamalıdır.

1) Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde faaliyette bulunan bir tüzel kişilik olmalıdır. Bu hüküm, gerekli hallerde deneylerin bir kısmının, yurtdışında yaptırılmasına engel teşkil etmez.

2) Başvuru kapsamında yer alan yapı malzemelerine ilişkin yeterli teknik bilgi ve donanıma sahip olmalıdır.

3) İşin gereğine uygun nitelik ve nicelikte personel istihdam etmelidir.

4) Başvuru kapsamında yer alan yapı malzemelerine ilişkin, ilgili AB Komisyonu Kararları ve ilgili standartlar ile, yapı malzemelerinin kullanıma uygunluğunu belirleyecek Temel Gereklere, bunları somutlaştıran Açıklayıcı Dokümanlar, uygunluk değerlendirme, teyit ve belgelendirme faaliyetleri ile bu alanda Türkiye'de geçerli diğer mevzuat konusunda yeterli bilgiye sahip olmalıdır.

5) Başvuru kapsamındaki uygunluk değerlendirme, teyit ve belgelendirme faaliyetlerine ilişkin tüm detayları ve prosedürleri yazılı olarak Bakanlığa sunulmalıdır.

6) Başvuru sahibi Kalite El Kitabı, çalışma prosedürleri, talimatlar ve destek dokümanları içeren bir kalite sistemine sahip olmalıdır.

7) Başvuru sahibi uygunluk değerlendirmesinde kullanılan işlemlerden herhangi birinin sadece bir kısmını gerçekleştirmek üzere görevlendirilemez.

8) Deneyler yüklenici/taşeron laboratuvara yaptırılıyor ise, Kalite El Kitabı, yüklenici/taşeron laboratuvarın uyguladığı prosedürlerin uygunluğunun denetlenmesine ilişkin hususları da içermelidir.

9) Sağlayacakları hizmet faaliyetleri neticesinde kendi kusurlarından ortaya çıkacak her türlü zarar ve ziyanın tazmini için yeterli bir mesleki sorumluluk sigortasına sahip olduğunu göstermelidir.

10) Uygunluk değerlendirme işlemleri olan veya AT (EC) Uygunluk Belgelendirmesi ve/veya Avrupa Teknik Onayı işlemleri kapsamında çalışmayı isteyen başvuru sahibinin uygunluğunun değerlendirilmesinde muayene kuruluşları için TS EN 45004, ürün belgelendirme kuruluşları için TS EN 45011, deney laboratuvarları için TS EN ISO/IEC 17025 standartları esas alınacaktır. TS EN 45004 standardı kapsamında muayene kuruluşu olarak onaylanmış kuruluş olmak isteyen başvuru sahipleri, bu standardın A Tipi kuruluşlar için belirlenen koşulları yerine getirmek zorundadır. Fabrika üretim kontrolünün belgelendirmesini yapmak isteyen başvuru sahiplerinin ise TS EN 45012 ile ilgili koşulları karşıladıklarını göstermeleri gerekmektedir.

11) Başvuru sahibi, öngörülen yetkilendirme kapsamında uygunluk değerlendirmesinde kullanılacak uygunluk teyit metotları, bunların tabi olduğu standartlar ve uygunluk teyit sistemleri için ekte verilen TABLO 1"'i dikkate almalıdır.

12) Başvuru sahibi deney hizmetlerini kendi laboratuvarını veya yüklenici/taşeron laboratuvarını kullanarak verecekse, söz konusu laboratuvarlar TS EN ISO/IEC 17025 in şartlarını sağlamalıdır. Ancak akreditasyon zorunlu değildir. Başvuru sahibi bu laboratuvarların anılan standarda uygunluğunu taahhüt etmelidir.

13) Başvuru sahibi muayene hizmetlerini kendi imkanlarını veya kendi gözetiminde üreticinin imkanlarını kullanarak verecekse, ilgili TS EN 45000 serisi standartlarının şartlarına uyulmalıdır. Başvuru sahibi aslen kendisinin yapması gereken muayenenin bir kısmını kendi adına üreticiye ya da yüklenici/taşerona yaptıracaksa bu kuruluşların yeterli olduklarını ve ilgili TS EN 45000 serisi standartlarının şartlarını sağladığını taahhüt etmelidir. Ancak akreditasyon zorunlu değildir.

Başvurular

Madde 7- Başvuru sahibi, Bayındırlık ve İskan Bakanlığına, müracaat yazısı ve aşağıdaki bilgi ve belgeleri içeren bir dosya ile müracaat etmelidir:

1. Kuruluşun adı adresi,(*)
2. Ticaret sicil no, (Ticaret Sicil Gazetesinin firma kuruluşuyla ilgili bir nüshası)
3. Kuruluş amacı, yetki ve sorumluluklar,
4. Organizasyon şeması,
5. Yetkililerin imza sirküleri,(*)
6. Müracaatın kapsamı (başvuruya esas ilgili AB komisyon karar(lar)ı, burada tespit edilen uygunluk teyit sistem(ler)i, yapı malzemesi ile ilgili uyumlaştırılmış teknik şartnameler ve yapı malzemesinin kullanıma uygunluğunu belirleyen yürürlükteki diğer mevzuat)
7. Müracaat konusuna giren yapı malzemeleri ve varsa bileşenleri
8. Gizlilik, bağımsızlık ve tarafsızlık taahhütnamesi(*)
9. Personel durumu (uygunluk değerlendirme, teyit ve belgelendirmesi işlemlerini yapan teknik personelin sayısı, eğitim durumu, sahip olduğu ve geçerliliğini yitirmemiş sertifikaların kopyaları)(*))
10. Laboratuvar hizmetleri hakkında detaylı bilgi (başvuru kapsamında yapılacak deneylerin listesi ve bu deneylerden hangilerinin yüklenici/taşeron laboratuvar tarafından yapılacağıın protokol ile belirlenmesi)(*))

11. Yüklenici/taşıeron kullanılması halinde laboratuvar adı ve teçhizat durumu (müracaat konusu ile ilgili amaca yönelik)(*)

12. Kalite el kitabı ve ekleri (prosedürler, talimatlar ve destek dokümanları)

13. Mesleki sorumluluk sigortası

14. Son yıla ait bilanço ve kar/zarar cetveli, kuruluş yeni ise bilanço ile gelir-gider hesapları(*)

15. Sahip olduğu kalite belgeleri (Akreditasyon Sertifikası, vb.)(*)

----- (*)

Aslı veya noter tasdikli sureti. Diğerleri asıl suretleri olacaktır.

Değerlendirme

Madde 8- TS EN 45000 standartlar serisinin ilgili standartlarına göre akreditasyon zorunlu olmamakla birlikte Bakanlığın yapacağı değerlendirmelerde önemli bir tercih unsurudur. Ancak akreditasyon olmaması durumunda söz konusu standartlara uygunluk kanıtlanmalıdır.

Başvuru sahibinin;

a) Görevlendirilmek istediği AB Komisyon Karar(lar)ı kapsamında yürüteceği uygunluk değerlendirme faaliyetine ilişkin olarak TÜRKAK veya Avrupa Akreditasyon Birliği (EA) tarafından tanınan bir kuruluştan akredite edilmiş olması durumunda bu tebliğin 6. maddesinde belirtilen kriterleri sağladığı kabul edilir.

b) Sahip olduğu akreditasyonun Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, AB Komisyonu Kararı ve diğer mevzuatın gereklerini tam olarak sağlamaması durumunda ise, bu tebliğin gerektirdiği şartlar aranacaktır,

c) Akreditasyon belgesi olmaması durumunda, Yapı Malzemeleri Yönetmeliği, AB Komisyonu Karar(lar)ı ve diğer mevzuatın gereklerine uygunluğu değerlendirilir. Akredite olmamış başvuru sahibinin bu tebliğin 6. maddesinde belirtilen kriterlere uygunluğu, Bakanlıkça bu konuda görevlendirilen Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından değerlendirilir. Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından bu kuruluşlarda yapılan değerlendirmeler Bakanlığa bir rapor halinde sunulur. TÜRKAK tarafından yapılan değerlendirmelere yönelik tüm masraflar başvuru sahibince karşılanır. Kuruluşun, söz konusu kriterleri sağlaması ve TÜRKAK tarafından düzenlenen değerlendirme raporunun olumlu olması halinde, Onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilmesi Bakanlığın yetkisindedir.

Görevlendirme

Madde 9- Başvurular, Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde değerlendirilerek sonuçlandırılır. Bakanlık akredite edilmiş kuruluşlara öncelik tanıyabilir. Bakanlık, aynı yapı malzemesi ile ilgili kriterleri sağlayan birden fazla kuruluşu Onaylanmış Kuruluş olarak görevlendirebilir. Uygun bulunan başvuru sahibi ile Bayındırlık ve İskan Bakanlığı arasında bir Görevlendirme Protokolü yapılır. Görevlendirme Protokolünün, ilgili taraflarca imzalanmasını takiben Bakanlıkça, Dış Ticaret Müsteşarlığı aracılığı ile Avrupa Birliği Komisyonu ve Üye Ülkeler nezdinde gerekli bildirimlerin yapılması ile görevlendirme süreci başlar.

Görevlendirme süreci, bildirim AB Komisyonu'nda kabulü ile Onaylanmış Kuruluş için AB Komisyonu'na verilen kimlik numarası ile görevlendirme kapsamının (yapı malzemesi, uygunluk teyit sistemi) AB Resmi Gazetesinde ve daha sonra T.C. Resmi Gazetesinde yayınlanması ile tamamlanır ve Onaylanmış Kuruluş Statüsü elde edilerek, hizmet görmeye bağlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Onaylanmış Kuruluşların Yükümlülükleri

Madde 10- Görevlendirilen Onaylanmış Kuruluşların yükümlülükleri, aşağıdaki hususları kapsar:

Protokolle görevlendirilen Onaylanmış Kuruluşun,

a) Gerek Türkiye gerekse Avrupa Birliği düzeyinde koordinasyon faaliyetlerine katılmasını,

b) İlk denetimin bir yıl içerisinde, sonraki denetimlerin ise Bakanlığın uygun göreceği periyodik aralıklarla yapılmasını veya TÜRKAK'a yaptırılmasını ve dört yılda bir olmak üzere de yeniden değerlendirmeye tabi tutulmasını,

c) Tüm üreticilerin uygunluk değerlendirmesi hizmetinden eşit koşullarda faydalanmasını sağlayacak gerekli tedbirleri almasını,

d) Uygunluk değerlendirme, teyit ve belgelendirme hizmeti sunarken, piyasa koşullarını zorlayacak, üretim maliyetlerini artıracak ve üreticileri zor duruma düşürecek yüksek mali ve diğer şartlar öne sürmemesini,

e) Görevlendirildiği AB Komisyon Karar(lar)ı ve uygunluk değerlendirme işlemleri kapsamında gerçekleştireceği uygunluk değerlendirme, teyit ve belgelendirmesi faaliyetlerini doğru, eksiksiz ve süreklilik arz edecek bir şekilde yerine getirmesini,

f) Görevlendirildiği AB Komisyon Karar(lar)ı ve uygunluk değerlendirme işlemleri kapsamında üreticinin sahip olduğu kalite sistemini değerlendirerek onaylaması ve mevzuatta belirtilen usule uygun olarak uygunluk belgelendirmesini yapmasını, (kalite sisteminin, ilgili uyumlaştırılmış kalite standartlarına uygun olarak belgelenmesi durumunda, üreticinin sahip olduğu kalite sistemi uygun kabul edilir)

g) Yaptığı tüm işlemlere ve verdiği belgelere ilişkin gerekli tüm kayıtları tutmasını ve bunları gerekli görüldüğü hallerde Bakanlığın incelemesine sunmasını,

h) Belirlenen prosedürler ve yetkilerinin kapsamı içinde faaliyetlerini sürdürmelerini etkileyecek her türlü değişikliği Bakanlığa bildirmesini,

ı) Yüklenici/taşeron laboratuvar kullanması durumunda, nihai sorumluluğun Onaylanmış Kuruluş olarak kendisine ait olmasını,

j) İhtiyacı halinde yeni ve/veya ek bir yüklenici/taşeron laboratuvar kullanması durumunda, söz konusu taşeron/laboratuvarın, Madde 6, fıkra 12 ve Madde 7, fıkra 11'deki şartları sağladığını belgeleyerek Bakanlığa başvurmasını

k) Uygunluk değerlendirmesi faaliyetleri sonucunda herhangi bir yapı malzemesine ilişkin belgelendirme talebinin reddedilmesi veya yapı malzemelerine ilişkin bir onayın verilmemesi ya da önceden belgelendirilmiş bir yapı malzemesinin belgesinin iptal edilmesi durumlarında ortaya çıkabilecek itiraz ve şikayetleri incelemek üzere, aşağıdaki hususları da içerecek biçimde, gerekli tedbirleri almasını:

1. Onayın reddi ya da geri çekilmesi kararının gerekçelerinin yazılı olarak üretici ya da yetkili temsilcisine bildirilmesini,

2. Mevcut yasal haklar ile bu hakların kullanılmasına ilişkin sürelerin üretici ya da yetkili temsilcisine bildirilmesini,

3. Üreticinin ya da yetkili temsilcisinin karara itiraz edebilmesine izin vererek bu itirazın bahse konu kararla önceden hiçbir ilişkisi bulunmayan ancak konu hakkında yeterli bilgi ve tecrübeye sahip, bağımsız hareket edebilen kişi veya kişilerce incelenmesinin temin edilmesini,

4. Reddedilen veya geri çekilen onaylara ilişkin bilginin Bakanlığa bildirilmesini, sağlaması gerekmektedir. Bakanlıkça onaylanmış kuruluş olarak görevlendirilen kuruluşun yerine getirmesi gereken kriter ve şartlara uymadığının tespit edilmesi halinde; 4703 sayılı Kanun'un ilgili maddelerine göre Bakanlık, yapmış olduğu görevlendirmeyi geçici bir süre durdurabilir veya iptal edebilir. Söz konusu kuruluşun görevlendirmesinin iptali, bu kuruluşun görevli olduğu süre boyunca yürüttüğü faaliyetlerden sorumlu olmaması anlamına gelmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Avrupa Teknik Onayı

Madde 11-(Değişik: 16/07/2004 – 25524 R.G. / 1 md.) Görevlendirilen Onaylanmış Kuruluşun, aynı zamanda Onay Kuruluşu olarak faaliyet göstermek üzere müracaatı halinde, aynı kuruluş Onay Kuruluşu olarak da yetkilendirilebilir. Söz konusu müracaatta, kuruluşun icra edeceği faaliyetleri yerine getirmeye uygun idari ve teknik personeli ve altyapısının bulunduğu belgelendirilmesi gerekir. Bakanlık birden fazla Onay Kuruluşu görevlendirmiş ise, bunlar arasında görevlendirme alanı

en geniş olanı EOTA'da sözcü olarak seçer. Bakanlık söz konusu görevlendirmeleri, Dış Ticaret Müsteşarlığı aracılığı ile Komisyona iletir.

Madde 12- Avrupa Teknik Onayı vermek üzere Bakanlıkça görevlendirilmiş Onaylanmış Kuruluşlar, yönetmelik ve ilgili AB Komisyonu Kararları çerçevesinde öngörülen tüm görevlerini icra ederler. Yapılacak başvuruların değerlendirilmesinde söz konusu Temel Gereklere somutlaştıran Açıklayıcı Dokümanlar ve yürürlükteki yapı mevzuatının hükümlerini uygulamaktan mesuldürler. Bu mevzuat alanına ilişkin tüm çalışmalarda Bakanlık ve yetkili kurumlara, teknik detaylar konusunda talep edilen tüm desteği verirler.

Madde 13- Avrupa Teknik Onayı vermek üzere Bakanlıkça görevlendirilmiş Onaylanmış Kuruluşlar, verdikleri onaylarda tarafsızlığı ve ilgili tüm tarafların görüşlerinin dikkate alınmasını temin ederler. Avrupa Teknik Onayına ilişkin gerekli prosedürün tamamlanmasını müteakip, yayınlanması faaliyetini yürütür ve referans numaralarının yayınlanması açısından Avrupa Teknik Onayı metnini Bakanlığa bildirirler. Avrupa Teknik Onayının içeriğine ilişkin sorumluluk kendilerine aittir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Belgelerin ve Kimlik Kayıt Numaralarının Kötüye Kullanımı

Madde 14- Görevlendirilen Onaylanmış Kuruluş, kendisine ait kimlik kayıt numarası, belgelerin ve işaretlerin; yanlış kullanımı sonucunda tüketiciyi yanıltıcı veya aldatıcı kullanımını engellemeye yönelik yöntemler ve/veya kötüye kullanılması durumunda alınması gerekli tedbirleri Kalite El Kitabında ve/veya ekli dokümanlarında belirtir.

Yürürlük

Madde 15- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 16- Bu Tebliğ hükümlerini Bayındırlık ve İskan Bakanı yürütür.

